

Der er også offentlighed om det resultat, som partierne har opnået. Der vil nu blive udarbejdet et cirkulære, der omfatter de nye retningslinjer, som et stort, bredt flertal i Folketinget har tilsluttet sig.

Sådan er det jo – må jeg sige til hr. Tom Behnke – når der laves lovgivningsarbejde i øvrigt her i Folketinget. Så er det som regel et flertal i Folketinget, der står bag det, men alligevel udtrykker vi, at det er regler, altså lovgivning, der er fastsat af Folketinget, og sådan er det også, når det drejer sig om indfødsretsreglerne.

Vi får nu et sæt retningslinjer, som afspejler den vedtagelse, vi lavede i januar måned 1998, hvor der lægges vægt på, at det er domstolen, der afsiger domme i Danmark og laver den strafudmåling, som den pågældende gerning berettiger til efter gældende lovgivning, og det, som vores retningslinjer i langt højere grad afspejler, er, at det er den dom, der er faldet ved domstolene, der også får betydning for den karenperiode, man får efter indfødsretsreglerne.

Der er her skabt en langt bedre balance i de nye retningslinjer, sådan at for mindre forseelser er karenperioden kortere, og for grovere lovovertrædelser er karenperioden længere. Og de, der bliver udvist af vores land for bestandigt, ja, de kan selvsagt ikke opnå indfødsret efter de nye retningslinjer.

Det er nogle retningslinjer, som jeg synes er rigtige, de er i en god balance, og ikke mindst lægger jeg afgørende vægt på, at det er et bredt flertal, der står bag, også selv om jeg godt kunne have ønsket mig, at der var et parti eller to, som yderligere var bag, men det er jo deres eget frie valg.

Vi er nu i den situation, at vi har et bredt forlig, der rækker frem til juni måned år 2002, og det er glædeligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 232: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Grov momssvig, EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd m.v.). Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 22/4 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Den socialdemokratiske folketingsgruppe kan tilslutte sig formålet med lovforslaget om dels at udmønte visse punkter, der indgår i regeringens handlingsplan mod økonomisk kriminalitet, dels at foretage en række ændringer i straffeloven, der er nødvendige, for at Danmark kan ratificere en række konventioner som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget.

Vi er enige i, at grov momssvig skal ligestilles med skattesvig af særlig grov karakter, og det vil sige, at strafferammen forhøjes fra 2 år til 4 år og forældelsesfristen forlænges fra 5 år til 10 år. Momsprovenuet til den danske statskasse er ganske stort, og derfor er det vigtigt, at der værnes om momsindtægterne.

De øvrige ændringer, som jo primært går på, at bestikkelse forstået både som aktiv bestikkelse, dvs. ydelse af bestikkelse, og passiv bestikkelse, dvs. modtagelse af bestikkelse for udenlandske tjenestemænd og tjenestemænd ved internationale organisationer, EU, NATO, FN m.fl., gøres strafbart, er vi også enige i, og det bliver efter samme regler, som gælder for danske tjenestemænd.

EU-svig, som jo også har været meget omtalt i offentligheden, rettes der også noget op på med dette lovforslag. De fleste af tilfældene vil nok i forvejen være dækket af dansk lovgivning, men med forslaget her samles forhåbentlig de sidste ting op, således at hvis man anvender EU-midler til andet formål, end de oprindeligt er givet til, så bliver det tydeliggjort i straffeloven nu og dermed strafbart.

Med hensyn til aktiv og passiv bestikkelse i den private sektor, den såkaldte returkommission, så forhøjes strafferammen fra 6 måneder til halvandet år, og det er vi også enige i. Og endelig også, at straffeområdet udvides med andet end formuegoder. Disse lovændringer er

jo nødvendige for, at Danmark kan tilslutte sig og ratificere en række konventioner.

På området her er der heldigvis mange internationale organisationer, der er på banen. Det gælder EU. Det gælder OECD. Og det gælder Europarådet. Men det gør det jo samtidig noget svært at samordne disse ting i forhold til dansk lovgivning, men vi er enige i betragtninger om, at man skal styrke det strafferetlige samarbejde mellem EU-landene om bekæmpelse af svig med fællesskabsmidler.

Vi er også enige i, at det strafferetlige samarbejde også skal styrkes mellem medlemslandene, for så vidt angår bestikkelse, og endelig er vi enige i EU's fælles aktion mod bestikkelse i den private sektor.

OECD's bestikkelseskonvention har jo, må man sige, et meget idealistisk formål, nemlig at søge et globalt forbud mod bestikkelse i forbindelse med internationale forretninger. Det må siges at være meget optimistisk, men jeg synes, at vi selvfølgelig skal gå ind for det og søge at få den gennemført. Yderligere vil OECD også som EU og Europarådet kriminalisere bestikkelse af udenlandske tjenestemænd. Endelig for det tredje vil OECD med deres konvention søge at få fjernet retten til fradrag for bestikkelse. Det er også noget vi kan støtte.

Europarådets korruptionskonvention har jo til formål også at styrke det internationale samarbejde om bekæmpelse, og det er vi også enige i. Der bliver den interessante tilføjelse, at Danmark bliver medlem af GRECO, som er en sammenslutning af stater mod korruption med det formål at overvåge gennemførelsen af de vejledende retningslinjer.

Sammenfattende vil jeg sige, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget og giver samtykke til ratifikation af de nævnte konventioner m.v., og vi ser frem til regeringens handlingsplan om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet, der givet som resultat vil komme med en række forslag om yderligere stramning af straffebestemmelser i relation til økonomisk kriminalitet og datakriminalitet. Det er nødvendigt, at der bliver strammet op på disse områder.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi er naturligvis i Venstre som udgangspunkt positive over for en kriminalisering, som er nødvendiggjort af EU-samarbejdet og nødvendiggjort af Danmarks muligheder for at underlægge diverse konventioner.

Men man kan sige, at erfaringen fra lov om personoplysninger skræmmer. Den har jo vist, at der er al mulig grund til at gå grundigt til værks, og det, vi er meget optaget af at få undersøgt grundigt i denne sag, er jo, i hvilket omfang vi gør op med allerede gældende strafferetlige principper. Det gælder territorialprincippet, og der er i øvrigt tale om en udvidelse af det strafbares område.

Så inden vi siger ja, vil vi godt have sommerferien til at kigge nærmere på forslaget.

Brian Mikkelsen (KF):

Svindler med EU-midler har jo haft offentlighedens bevågenhed gennem de sidste mange måneder og med rette. Man har været vidne til, at den ene svindelsag efter den anden i EU-regi er blevet rullet op i pressen. Den ene har været mere grotesk end den anden.

Set i det lys er vi godt tilfredse med, at der nu kommer et lovforslag – det, som vi behandler her i dag – som tager fat på nogle af tingene, som harmoniserer, og som er en forudsætning for, at Danmark kan tilslutte sig en række konventioner og protokoller, som tager højde for de her ting.

Vi har også den indvending, som også Venstres ordfører her har været inde på, at det er så stort et kompleks og så mange lovforslag og så mange regler, der her skal implementeres, at vi også meget gerne vil have tid til at diskutere det nærmere og tygge det igennem. Men det er vigtigt, at vi signalerer her, at vi er tilfredse med, at der gennemføres f.eks. en harmonisering af reglerne for overtrædelse af både momsloven og skattekontrolloven. Det er jo en ændring i den opfattelse, som man i hvert fald tidligere har haft.

Det vil sige, at i princippet kan Det Konservative Folkeparti godt give sin tilslutning til hovedideerne i forslaget, men vi vil detaljeret diskutere de nærmere retningslinjer – de nærmere krav – der her bliver stillet, for at få noget mere juridisk ekspertise på det og glæder os til at gå i gang med det.

Vi forventer heller ikke, at vi kan blive færdige før efter sommerferien. Det er et stort forslag, det her. Det er vigtigt at få det gennemført, fordi det vil have langtrækkende virkninger, så vi går konstruktivt ind i forhandlingerne i udvalget.

Anne Baastrup (SF):

Nu har ministeren jo selv i sin tale lagt op til, at lovforslaget skulle oversomme, så det er jo godt, at vi er enige om det. Det her er så kompliceret, og det er så centrale bestemmelser i straffeloven, vi går ind og piller ved, at det er uhyre vigtigt, at vi får god tid. Vi skal have en teknisk gennemgang, og så mener jeg også, at vi skal have en høring, hvor vi inviterer kloge folk fra universiteter og andre steder fra til at gennemgå lovgivningen.

SF er som udgangspunkt positivt indstillet over for lovforslaget. Vi finder, at der naturligvis på alle mulige måder skal dæmmes op for økonomisk kriminalitet også via ændringer i straffeloven.

Der er i de høringssvar, vi har fået, nogle indvendinger mod forældelsesfristen, når det drejer sig om momssvig. Det skal vi selvfølgelig have kigget på. Der er også kommet indvendinger i høringssvarene vedrørende territorialprincippet. Hvilke konsekvenser får det for ændringerne, hvis vi vedtager det her lovforslag uændret?

Samtidig har vi også nogle principielle retsikkerhedsproblemer, når det drejer sig om hælerivirksomhed i forbindelse med passiv bestikelse, en bestemmelse, som også flere af høringssvarene er inde på, og som vi i hvert fald skal have gransket uhyre voldsomt. Tilsvarende når det drejer sig om strafansvar for juridiske personer: Er det tilstrækkeligt præcist beskrevet i lovgivningen? Der har jo også været indvendinger dér.

Men samlet set går vi til det her lovforslag med sådan relativt positive øjne, og så forventer vi, når vi nu har brugt sommeren til at hitte ud af, hvilke konsekvenser det får af afledet karakter for andre måder at fortolke vores straffelov på, at vi kan være sikre på, at vi får det afgrænset ordentligt, således at vi stadig væk har den grundlæggende metode i vores straffelov, som vi hidtil har haft. Hvis vi kan få sikkerhed for det ved vores behandling, er SF positiv; men som sagt er det ganske kompliceret, og vi forventer et ret stort arbejde i Retsudvalget.

Peter Skaarup (DF):

Det her forslag, som justitsministeren har fremsat, er der set med vores øjne mange gode tanker i. Vi håber i Dansk Folkeparti, at det kan medvirke til at komme omkring meget af den svindel, vi også ser inden for EU-området i de her år. Og kan det medvirke til det, er det selv-

følgelig klart, at det er et skridt i den rigtige retning set med vores øjne. F.eks. det her med groft momssvig, det, at man i straffelovens § 289 indsætter det på lige fod med grov skattesvig, er et skridt i den rigtige retning. Og sådan er der flere ting, der er meget fornuftige.

Vi er til gengæld også enige med de partier, der heroppefra Folketingets talerstol har sagt, at det er et problem for Folketinget at behandle et forslag af den her størrelse – det er jo nærmest en hel bog, vi taler om – på et tidspunkt som det her, hvor vi faktisk kun har ca. en måned tilbage af folketingssamlingen. Det kan da være, at der kunne blive flertal for at udvide folketingssamlingen lidt, så man kan få mere tid til at behandle sådanne forslag. Men hvis ikke der kan det, er det helt klart vores opfattelse, at man må lade det oversomme, som flere ordførere har sagt heroppefra, sådan at man sørger for at få en seriøs behandling med udvalgsspørgsmål og med de behandlinger, der nu skal til for at gennemgå det.

En af de knaster, som vi er meget nervøse for, vil jeg så sige, er på side 45 i bemærkningerne, hvor der bl.a. står:

»... medlemsstaterne i forbindelse med EU-svigskonventionen og første protokol (om bestikelse) til denne konvention (har) udarbejdet en protokol om præjudiciel fortolkning ved De Europæiske Fællesskabers Domstol af disse retsakter, jf. lovforslagets bilag 4.«

Så står der videre:

»Efter protokollen kan hver medlemsstat afgive en erklæring, hvorefter domstole i den pågældende medlemsstat kan anmode EF-Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om fortolkningen af EU-svigskonventionen og første protokol.«

Med andre ord, det, der ligger til grund for EF-Domstolens virke, som er, at man skal agere til fordel for yderligere EU-integration, kan også komme til udtryk her, fordi man er bundet af den retning i forslaget. Dér kan vi godt se en glidebane i det her forslag, der medfører, at man på sigt kan komme ud i, at EU kommer til at tiltage sig alt for stor magt over de her forhold.

Det er ikke sådan, at det måske kommer til at betyde, at vi i den sidste ende kommer til at stemme nej til forslaget, men det er noget, vi vil have afklaret under udvalgsarbejdet, i hvor høj grad vi er på vej mod de tendenser, som også har været fremme på det seneste omkring anskaffelsen af en egentlig EU-straffelov. Hvis det

er i den retning, det går, er vi meget betænkelige, og vi vil i forbindelse med udvalgsarbejdet sætte meget fokus på, at vi får det manet i jorden. Hvis det ikke kan manes i jorden, må der gives nogle garantier fra regeringens side for, at det ikke bliver den glidebane.

Regeringen har jo sagt meget klart, at den ikke ønsker, at EU skal tiltage sig større magt over straffesystemet. Men vi er også vidende om de tendenser, der ligger i EU-systemet i øjeblikket, hvor man bl.a. har givet tilskud fra Kommissionens side til etablering af en rapport om en EU-straffelov, og de tendenser skal vi have manet så meget som overhovedet muligt i jorden. Hvis der kommer til at ligge nogle af de tendenser i et forslag som det her, er vi i hvert fald ikke med.

Men grundlæggende håber vi, som flere ordførere har sagt, at det her forslag kan komme til at oversomme, sådan at vi kan få en nærmere gennemgang af det, der kan betyde, at man kan nå frem til, at alle er klar over konsekvenserne af forslaget, og at alle er klar over, hvad de på den baggrund skal stemme her i salen til slut.

Sonja Albrink (CD):

Dette forslag har jo bl.a. til formål at skabe mulighed for anvendelse af de forskellige konventioner, som Danmark har undertegnet, og det synes vi også er et meget vigtigt signal at få sendt.

Når det er sagt, er der imidlertid også nogle spørgsmål, som vi i CD mener vi må få afklaret under udvalgsbehandlingen. Bl.a. er det med hensyn til forslaget om straf for bestikkelse af udenlandske embedsmænd vigtigt at få afgrænset det strafbare område, for det er jo almindelig kendt, at smøring i visse kulturer næsten er en forudsætning for at opnå de tjenesteydelser, som er nødvendige for, at man kan drive en virksomhed.

Selv om man med rette har fjernet den skattemæssige fradragsret for denne form for bestikkelse, er der trods alt et stort spring til at kriminalisere forretningsfolk, der blot prøver at drive et erhverv. Udvalgsbehandlingen må altså vise, hvor grænserne går, og hvorledes begrebet smøring indpasses i forhold til OECD-konventionen.

CD vil også bruge sommeren, som andre partier har sagt, til at kigge nærmere på de andre ting, som forslaget omhandler. Så alt i alt går vi også ind for, at man får en oversomring af forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

I den hjemlige EU-debat har svig og svindel og snyd med EU-midler haft en meget stor plads, og det er også berettiget. Det er ikke pynteligt, at et land som Danmark har masser af eksempler på svig og svindel med EU-midler, og det skal vi gøre noget ved.

Problemet er imidlertid, at der i Danmark ikke har været nogen ønsker om at tage kompetencen fra de nationale myndigheder, og de nationale myndigheder kan jo ofte have et lidt svigtende motiv til at efterfølge eller efterforske svindel med EU-midler, al den stund disse midler selvfølgelig vil blive taget fra de nationale regnskaber.

Vejen frem er selvfølgelig at få nogle internationale konventioner, som vi kan tilslutte os, og hvor vi i fællesskab beslutter, hvilke foranstaltninger vi træffet, og hvilke regler vi følger, når vi f.eks. skal retsforfølge bestikkelse, hvordan vi skal definere aktiv og passiv bestikkelse, hvordan vi skal kriminalisere EU's svig på en ensartet måde i de forskellige lande.

Dette lovforslag er et længe ønsket og tiltrængt tiltag, for at Danmark kan tiltræde EU's svigskonvention, som desværre ikke er blevet tiltrådt af ret mange lande endnu. Det kan godt være, at det er kompliceret stof, og at nogle gerne vil bruge sommerferien på det, men jeg vil gerne sige, at fra Det Radikale Venstres side vil vi gerne have, at det her lovforslag bliver vedtaget så hurtigt som overhovedet muligt. Det er simpelt hen for dårligt, at Danmark ikke for længst har tiltrådt og ratificeret svigskonventionen. Det er simpelt hen på høje tid, at vi gør det.

Frank Aaen (EL):

Lad mig starte med det sidste, fru Elisabeth Arnold var inde på. Vi er fuldstændig enige i, at det haster. Der er ingen grund til at trække det unødigt i langdrag. Skulle der så være et kompleks i den her lov, vi ikke kan nå at få afklaret tilfredsstillende inden sommerferien, kan vi overveje at tage det ud. Men som hovedregel mener jeg, at vi skal rykke hurtigt frem, for det er lige præcis på det område, som det her vedrører, at allerflest penge i øjeblikket strømmer ud af statskassen. Altså det er her, snydet virkelig foregår. Vi tager lidt fat på nogle love – vi behandlede i går sort arbejde og andet, og det her hænger pænt sammen med det – til at forstærke den samlede indsats mod økonomisk

kriminalitet og i særdeleshed den grænseoverskridende økonomiske kriminalitet.

Så vi støtter altså lovforslaget. Vi er meget enige i, at der skal ske en udvidelse af forældelsesfristerne, at der skal ske en udvidelse af bebrejdet bestikkelse. Det kan være, der er nogle afklaringer dér, vi skal igennem. I særdeleshed når vi kommer over i hæleridelen, er der sikkert det, men det er vi også indstillet på at støtte, hvis vi kan få sikkerhed for, at der ikke er nogen retssikkerhedsmæssige problemer i det, som er uoverstigelige. Vi mener selvfølgelig, det er godt, at grov momssvig bliver sidestillet med grov skattesvig, så alle de ting er vi positive over for.

Det med straffebestemmelsen, at strafferammen forhøjes, er ikke noget vigtigt for os, vil jeg gerne sige, for jeg tror ikke på det her område, at det er særlig afgørende, om man kan straffes i 2 år eller 4 år. Det særlig afgørende er to andre ting. Det ene er, at folk skal være bange for, at de bliver opdaget. Selvfølgelig skal det være ulovligt for det første, men for det andet skal de være bange for, at det bliver opdaget.

En af de ting, vi vil sige er et større problem end det, vi retter op på med det her lovforslag, når det bliver vedtaget, er: Vil myndighederne gøre noget effektivt? Altså når vi har kigget på selskabstømmeriet, på overbelåning af skibe, er hovedproblemet jo ikke, om det har været ulovligt. Så har hovedproblemet været, om man ønskede at efterforske og gribe ind i sagerne og prøve at få dem til en domstol. En lang række af de største sager inden for økonomisk kriminalitet her i Danmark er aldrig kommet til en domstol. Dem har politiet frikendt af den ene eller den anden eller den tredje mærkelige årsag. Nogle gange har de bare glemt at anke en sag om overbelåning af et skib. I virkeligheden er det dér, vi har et problem. Det med straffelængden er ikke det vigtigste. Det vigtigste er, at vi får gjort nogle ting klart ulovlige, når det er bedrag osv., og at vi så sikrer os, at myndighederne forfølger sagerne effektivt.

Dér må jeg sige til justitsministeren, at bortset fra et enkelt element er der jo intet af det her, der er opfundet ovre i Justitsministeriet. Det er opfundet i EU – det skal jeg lige vende tilbage til om lidt – og det synes jeg heller ikke er særlig flatterende, at Danmark ikke for længst er kommet meget langt på de her områder, men at vi faktisk skal have den form for hjælp udefra.

Det her med at kunne opdage, at der sker noget kriminelt, er en anden ting, der heller ikke

er med i dette lovforslag, men som jeg håber vi på et andet tidspunkt får taget fat i. Det er spørgsmålet om, hvordan vi får det opdaget, og det er rådgiverne. Der er ingen af de fiduser, der udnyttes inden for det emne, vi behandler her, som ikke er kreeret og gennemført med massiv hjælp fra revisorer og advokater og bankrådgivere. Derfor er vi nødt til at få fat i, at vi har en pligt hos disse rådgivere til at gøre opmærksom på det over for samfundet, når der sker systematisk skatteunddragelse eller svig på anden måde.

Så vil jeg til sidst sige omkring EU, at det er fint nok, at der kommer nogle bestemmelser, som er aftalt i EU. Meget af det her er jo grænseoverskridende, og derfor skal der ske et samarbejde hen over grænserne, selvfølgelig, men vi har ikke den store tiltro til, at EU skal være det organ, som går i spidsen her, og det er derfor, vi efterlyser endnu mere aktivitet fra national dansk side.

Vi kan jo alle sammen huske sagen med Kommissionen. Vi kan også bare tage det Parlament, der ellers prøvede at sige, at det var dem, der var de rene, og Kommissionen, der var de sorte. Ud over at de aldrig har kunnet finde ud af at lave ordentlige rejseregler for sig selv, så vi jo forleden dag, at hvert tredje medlem af Europa-Parlamentet snyder med sort arbejde med de penge, de får. Jeg tror ikke på, det er dernedefra, vi skal have den store hjælp. Det er herhjemme, vi skal gøre en indsats først og fremmest, og der er vi altså enige i, at der skal ske en opstramning af forskellige bestemmelser.

Vi er positive over for lovforslaget i sin helhed, og vi håber, at det kan vedtages så hurtigt som muligt, eventuelt med undtagelse af områder, vi ikke kan nå at gennemarbejde ordentligt inden sommerferien.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal indledningsvis kvittere for ministerens forståelse, hvis forslaget ikke kommer igennem i denne folketingssamling. Det tvivler jeg nu også på at forslaget kan nå. Så omfattende og så juridisk et forslag kræver en meget, meget grundig udvalgsbehandling – alt andet ville jo være urimeligt – og derfor er det her noget, der vil tage tid.

Omvendt vil jeg også på vegne af Fremskridtpartiet tilkendegive, at vi selvfølgelig er klar til at bruge sommermånederne til at gennemgå det her, således at vi straks i den nye

folketingsssamling umiddelbart kan arbejde videre med forslaget her.

Der er ingen tvivl om, at forslaget er rigtigt og forslaget er godt set i retning af det, man ønsker at opnå, nemlig en bedre bekæmpelse af den svig og svindel, der finder sted både med EU-midler og på tværs af grænserne i EU. Det er jo en svindel, som har taget et ganske, ganske forfærdelig stort omfang, og det er noget, der skal bekæmpes med alle de midler, vi overhovedet har.

Men ministeren har ikke nøjedes med at fremsætte et forslag, der forholder sig præcis til de direktiver, man ønsker at ratificere. Det er også sådan, at ministeren har taget et ekstra punkt med ind i forslaget, nemlig at man ønsker at fordoble strafferammen i forhold til grov momssvig. Man ønsker at forhøje strafferammen fra fængsel i 2 år til fængsel i 4 år, og det er jo noget af en voldsom stigning.

Det er noget af en voldsom stigning set i forhold til, hvordan man i øvrigt straffer her i samfundet for andre kriminelle handlinger. Jeg har gentagne gange fra den her talerstol gjort opmærksom på, at straffeproportionerne ikke hænger sammen. Vi har et samfund, hvor økonomisk kriminalitet straffes langt hårdere end personfarlig kriminalitet. Det er ikke hensigtsmæssigt, og det er ikke holdbart.

Hvordan man så skal justere på de forskellige paragraffer og strafferammer, er en lang diskussion, men man gør det i hvert fald ikke ved, at man her ensidigt hæver, ja, faktisk fordobler strafferammen, når vi taler om momssvig. Tænk på, hvilken straf der typisk bliver tildelt, når man har begået fuldbyrdet voldtægt. Så får man en straf på mellem 1 og 1½ års fængsel. Her taler vi om, at man for momssvig kan få op til 4 års fængsel.

De proportioner hænger ikke sammen. Derfor er det meget muligt, at vi skal fordoble strafferammen, når vi taler om grov momssvig, men det forudsætter sandelig også, at vi så får strafferammerne væsentlig højere op, når vi taler om den personfarlige kriminalitet, for ellers holder det ikke. Så arbejder det her stik imod, hvad også ministeren selv tidligere har udtalt, at personfarlig kriminalitet skal straffes hårdere end økonomisk kriminalitet.

Så er der spørgsmålet om forældelsesfristen. Der tror jeg vi får et problem, for hvis man forlænger forældelsesfristen fra 5 år til 10 år, får man et problem i forhold til anden lovgivning.

Det er jo sådan, at virksomhederne kun er pligtige til at gemme deres regnskaber i 5 år. Hvad så, hvis myndighederne kommer 8 år efter? Så er alle regnskaberne destrueret, de er væk. Hvordan skal man kunne dokumentere sin uskyld? Det vil være ganske problematisk, så der er et punkt, der skal ses på.

Der skal også ses på bestikkelse af udenlandske tjenestemænd. Vi ved jo, at der er lande i den her verden, hvor det er ren kutyme, at man giver en eller anden erkendtlighed for at komme igennem med sine varer og sine ydelser. Det er helt almindeligt kendt, at sådan er det i nogle lande, og firmaer, som handler globalt, er nødt til at kalkulere med, at der skal falde lidt af hist og her, for ellers kan de ikke komme igennem, og så er der bare andre, der får ordren. Så det skal der også kigges på.

Men noget, som jeg også synes det er meget væsentligt at få kigget på, er det, som ministeren kalder for passiv bestikkelse, altså at man kan straffes for at *modtage* bestikkelse. Det kan danske embedsmænd allerede i dag og heldigvis for det, men det strider jo mod alle danske retsprincipper, at man nu siger, at også udenlandske embedsmænd i udlandet vil kunne straffes efter dansk lovgivning, hvis de modtager bestikkelse. Det er problematisk, for det strider mod alt, hvad vi i øvrigt har lært fra barnsben om retsforholdene i Danmark.

Jeg siger ikke, at man ikke skal gøre det. Tværtimod tror jeg faktisk, at det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre det her lovforslag, og jeg er ret sikker på, at Fremskridtspartiet kommer til at stemme for det samlede forslag, men der er nogle væsentlige problemer, som der skal ses på, for der er nogle helt fundamentale retsregler, som der nu bliver vendt fuldstændig op og ned på, og derfor er det ikke noget, der kan gøres over en nat. Det kommer til at tage lang tid at få det gennemført.

Den sidste pind i den skriftlige fremsættelse, jeg lige vil nævne, og som ministeren også havde med, drejer sig om, at EU-svig skal kriminaliseres ved en selvstændig paragraf, for det er på tide, at det kommer til at ske. Når man tænker på, hvor mange milliarder der bliver svindlet for inden for EU, ikke bare af EU-midler, men også på tværs af grænserne i EU, har det et ganske forfærdeligt omfang, og det skal vi selvfølgelig have gjort noget ved, og det vil Fremskridtspartiet gerne være med til at gøre noget ved.

Børge Klit Johansen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Jann Sjursen, ikke kan være til stede, skal jeg blot meddele, at Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig regeringens lovforslag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den meget positive modtagelse af dette store og komplicerede lovforslag.

Stort set alle ordførerne tilkendegav en umiddelbart positiv tilgang til lovforslaget, men flere af ordførerne har også fulgt det op, der står i slutningen af den skriftlige fremsættelse, som følger lovforslaget fra min side, nemlig at det er et meget stort og kompliceret lovforslag, og at det kommer på et tidspunkt i samlingen, hvor der er et stort arbejdspress, og hvor der er ikke så lang tid tilbage. Og jeg har allerede tidligere tilkendegivet over for Folketinget, at jeg er fuldt opmærksom på det forhold og er indstillet på at genfremsætte lovforslaget til en ny første behandling straks i den nye samling til oktober.

Baggrunden for, at lovforslaget kommer så sent på samlingen, hænger sammen med, at vi fra regeringens side har valgt at fremsætte de lovforslag, der er nødvendige for, at en række internationale konventioner, som Danmark har undertegnet, kan ratificeres. Og for så vidt angår Europarådets konvention om korrupsion, blev det først muligt at få åbnet for undertegnelsen af den den 27. januar i år, og det er baggrunden for, at lovforslaget først har kunnet komme frem til Folketinget i slutningen af april og blive førstebehandlet i dag.

Som flere ordførere har været inde på ved at gennemgå den række af internationale konventioner, vi her får ratificeret – og det skal jeg ikke forlænge debatten med at gøre – så er der her, som også hr. Frank Aaen var inde på, en yderligere lovbestemmelse, som knytter sig til det at få grov momssvig ind i straffeloven, for det har vi jo ikke i dag. I dag kan man alene straffe overtrædelser på momsområdet efter momsloven, og her er der altså alene en straffebestemmelse om 2 års fængsel. Der er ingen straffebestemmelse for grov momssvig i straffeloven; der er alene en straffebestemmelse for grov skattesvig.

Nu får vi en tilsvarende bestemmelse og med samme strafmaksimum på 4 år, og jeg tror, at hr. Tom Behnke med hensyn til de strafmaksimummer, vi lægger ind i straffeloven, er enig

med mig i, at det henhører under domstolene at anvende dem i de konkrete sager, som protesteres og forelægges for domstolene, og her er det altså strafmaksimum, vi lægger ind i straffeloven. Og for så vidt angår den personfarlige kriminalitet – hvis hr. Tom Behnke her tænker på grov vold – kan det jo komme helt op på et strafmaksimum på 8 år, altså det dobbelte af, hvad det er for grov momssvig og grov skattesvig, så jeg synes sådan set ikke, der er noget ulogisk eller nogen mangel på sammenhæng på det felt.

Derimod er det fuldstændig rigtigt, at vi nu får grov momssvig ind i straffeloven, for jeg tror – og det tror jeg også er den oplevelse, som hr. Frank Aaen giver udtryk for – at det har en anderledes præventiv virkning, også i »det bedre selskab«, hvis der er mulighed for, at man kan blive straffet efter straffeloven og ikke kun efter særlovgivningen.

Det har en anderledes præventiv virkning, hvis man ved, at den overtrædelse af lovgivningen, som man er i gang med at planlægge, er strafbar efter straffeloven, og derfor er det min og regeringens opfattelse, at vi med denne tilføjelse til straffeloven, har mulighed for at forebygge grov momssvig. Men når den så alligevel foregår, er det rigtigt, som hr. Frank Aaen også var inde på, at det er politiets og anklagemyndighedens opgave straks at forsøge at opklare og forfølge den lovovertrædelse af økonomisk karakter, der foregår i vores samfund.

Det her er fuldstændigt parallelt med den bestemmelse om grov og forsætlig miljøkriminalitet, som vi fik ind i straffeloven, og det er også det samme strafmaksimum på fire år.

Jeg skal i øvrigt slutte med at sige, at det her ikke er et punktum, regeringen sætter med hensyn til at følge op på vores egen handlingsplan for indsatsen imod økonomisk kriminalitet og datakriminalitet, for som det også blev sagt fra hr. Per Kaalunds side, arbejder Brydensholtudvalget, som er det udvalg, regeringen har nedsat, med at gå igennem vores lovgivning med en tættekam for at finde frem til, om der her er behov for forbedringer med hensyn til vores forfølgelse af økonomisk kriminalitet. Og det er min forventning, at vi også i den kommende folketingssamling vil komme til at se nye lovgivningsmæssige initiativer, der retter sig mod den økonomiske kriminalitet i vores samfund, for den har vi mindst lige så meget grund til at forfølge som nogen anden form for kriminalitet.

Og jeg er fuldt indforstået med det ønske, som blev rettet fra bl.a. fru Birte Rønn Hornbech om, at vi nu bruger sommeren til at gå lovforslaget tæt igennem, og at vi stiller op, som også fru Anne Baastrup ønskede det, til en teknisk gennemgang og bruger det til at sikre os, at i forbindelse med genfremsættelsen har alle Folketingets partier og medlemmer haft mulighed for at stifte bekendtskab med de konsekvenser, som lovforslaget medfører. Men endnu en gang: Tak for en positiv modtagelse her ved førstebehandlingen!

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 233: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og straffeloven. (Varetægtsfængsling i isolation, varetægtsfængsling under domsforhandlingen, vidnebeskyttelse, vidneudelukkelse for præster fra andre trossamfund, afhøringer i sager ved Højesteret samt klager over anklagemyndighedens sagsbehandling m.v.).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 21/4 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Danmark i en årrække har været under kritik fra international side på grund af vores ret udbredte anvendelse af varetægtsfængsling i isolation, men retfærdigvis skal det da også nævnes, at kritikken og ikke mindst den debat, som den har af født herhjemme, har ført til et fald i anvendel-

sen af isolationsanbringelse, og kritikken har også været noget af baggrunden for, at Strafferetsplejeudvalget blev bedt om at se på problemet.

Det forslag, som ministeren nu har fremsat, hviler på den betænkning, som Strafferetsplejeudvalget afgav sidste år, men som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, er det på en række punkter skærpet i forhold til betænkningen.

Socialdemokratiet erkender, at på trods af problemerne kan det være nødvendigt i visse sager at anvende isolation, hvis man skal sikre beviser og undgå påvirkning af vidner, men vi finder også, at det var nødvendigt med en præcisering og en skærpelse af forudsætningerne for at anvende isolation.

Vi er godt tilfredse med, at ministeren er gået nogle skridt videre end betænkningen, og det gælder ikke mindst det, at de helt unge nu kun kan isoleres i 2 uger ad gangen og maksimalt i 8 uger i alt uanset kriminalitetens art.

Af de hørings svar, vi har fået, fremgår det, at flere har givet udtryk for, at der bør være en absolut overgrænse for varigheden af isolationsanbringelse, og det er imødekommet for de unge og for kriminalitet med en strafferamme på under 6 år.

Når det drejer sig om de grove forbrydelser, altså dem, der har en strafferamme på mere end 6 år, bliver overgrænsen på 3 måneder, dog med en meget begrænset dispensationsmulighed, som kan anvendes i sager, som kræver efterforskning i udlandet, eller som er særskilt komplicerede.

Det kan vi tilslutte os, og det kan vi ikke mindst, når det drejer sig om efterforskning i udlandet, hvor dansk politi og anklagemyndighed ikke selv er herre over tidsforbruget. I sådanne tilfælde kan det være nødvendigt at forlænge perioden på de 3 måneder.

Men som en ekstra sikkerhed skal en sådan anmodning om dispensation forelægges for Rigsadvokaten, inden der rejses begæring i retten. Det vil være med til at sikre dels en ensartethed ude over landet, dels at forlængelse kun sker i sager, hvor det er tvungende nødvendigt.

Formålet med isolationsanbringelse er at sikre beviser og ikke at straffe, men alle undersøgelser viser, at isolation kan være overordentlig belastende, og derfor er det godt, at det nu af selve lovforslaget fremgår, at der skal fastsættes regler for behandlingen af isolationsfængslede, både hvad angår øget kontakt til personalet og